plan miasta • mapa gminy
Stadtplan • Gemeindekarte
city map • municipality map

Brzesko

Urząd Miejski w Brzesku
32-800 Brzesko
ul. Bartosza Głowackiego 51
tel. 14 68 63 100
www.brzesko.pl

BRZESKO

Brzesko to gmina w województwie małopolskim, licząca ponad 36 tysięcy mieszkańców. Najstarsze ślady pobytu człowieka na tym terenie pochodzą sprzed 3500 lat. Brzesko założył pomiędzy 1344 a 1352 rokiem komes Spycimir ,kasztelan krakowski. 26 stycznia 1385 roku królowa Jadwiga nadała miastu prawo magdeburskie.
Miasto od 1998 roku jest ponownie stolicą powiatu, ważnym ośrodkiem przemysłu i handlu w regionie. Ziemia brzeska miała szczęście do wielkich postaci. Tu urodził się św. Stanisław biskup i męczennik. W 1845 roku przyszył Jan Ewangelista Goetz zakzyciel Browaru w Okocimiu. W Brzesku mieszkali Ludwik Solski – największy polski aktor, Kazimierz Missona – dramaturg i poeta, częstym gościem był Andrzej Munk znany reżyser filmowy.

Kościół pw. Św. Jakuba Apostoła w Brzesku
St. Jakob Kirche in Brzesko
St. James Church in Brzesko

Brzeski ratusz
Brzeskoer Rathaus
Brzesko Town Hall

Brzesko ist eine Gemeinde in der Woiwodschaft Kleinpolen, die über 36 Tsd. Einwohner zählt. Die ältesten menschlichen Spuren sind über 3500 Jahre alt. Die Stadt Brzesko wurde zwischen 1344 und 1352 vom Komes Spycimir, einem Krakauer Kastellanen, gegründet. Am 26. Januar 1385 verlieh Königin Hedwig der Stadt die Magdeburger Rechte. Brzesko ist seit 1998 erneut eine Kreisstadt und ein wichtiges Handels- und Industriezentrum der Region.
Aus dem Brzeskoer Land stammen viele berühmte Persönlichkeiten. Hier wurde der hl. Stanislaus, Bischof und Märtyrer geboren. Im Jahre 1845 kam Johann Evangelist Goetz, der Begründer des Brauhauses Okocim, in die Stadt. Darüber hinaus gehörten zu den Einwohnern Brzeskos u.a. Ludwig Solski, der größte polnische Schauspieler, Kazimierz Missona, Dramaturg und Dichter, und Andrzej Munk, ein bekannter Regisseur.

The Municipality of Brzesko is located in Małopolska province and today has a population of a little over 36,000, but traces of human habitation can be traced back to over 3,500 years ago. Brzesko was founded between 1344 and 1352 by Komes Spycimir, the Castellan of Kraków. On 26 January 1385 the town

Warzelnia Browaru Okocim
Brauhaus der Brauerei Okocim
Brew house at the Okocim Brewery

was granted privileges, based on Magdeburg rights, by Queen Jadwiga. In 1998 Brzesko became the capital of the county again, and has become an important centre of trade and industry in the region. The Brzesko region is fortunate to have been associated with a number of great people. Stanislaus the Bishop and Martyr was born here. In 1845 John the Evangelist Goetz, the founder of Okocim Brewery, came to Brzesko. Ludwik Solski, one of the greatest of Polish actors and playwrights, lived here as did Kazimierz Missona, a playwright and poet. Andrzej Munk, a famous film director was a frequent visitor.

Rynek
Pomiędzy 1334 a 1352 rokiem kasztelan krakowski Spycimir na gruntach Woli Pomiana założył miasto Brzezek, dzisiejsze Brzesko. Nowo powstałe miasto otrzymało dostosowany do warunków terenowych dość regularny plan z kwadratowym niemal rynkiem. W bezpośrednim jego sąsiedztwie, w północno-wschodnim narożniku, na niewielkim wzniesieniu wybudowano drewniany, a następnie w I połowie XVI wieku murowany gotycki kościół parafialny pw. św. Jakuba Apostoła.

Figura św. Florian
Die Figur des hl. Florian
Statue of St. Florian

Marktplatz
Zwischen 1334 und 1352 gründete der Krakauer Kastellan Spycimir auf den Gebieten der Wola Pomiana die Stadt Brzezek, das heutige Brzesko. Die neue Stadt bekam einen an die geografischen Gegebenheiten angepassten, recht regulären städtebaulichen Plan mit einem beinahe quadratischen Marktplatz. In der unmittelbaren Nachbarschaft zum Marktplatz, in der nord-östlichen Ecke, wurde auf einer Anhöhe erst die hölzerne und dann, in der ersten Hälfte des 16. Jahrhunderts, die steinerne gotische Pfarrkirche St. Jakob errichtet.

Market square
Between the years 1334 and 1352 Spycimir, the Castellan of Kraków, founded the town of Brzezek on the land of Wola Pomiana, which is now called Brzesko. The newly founded town was based on a conventional urban plan, adapted to suit local requirements, and provided with an almost square market area. In its immediate vicinity to the north-east on a small hill, first a wooden, and then a brick Gothic parish church of St. James the Apostle was erected in the first half of the sixteenth century.

Pałac Goetzów-Okocimskich
Pałac został wybudowany w latach 1898-1900 przez króla piwa – Jana Albina Getza-Okocimskiego i jego żonę Zofię z hrabiów Sumińskich w stylu neobarokowo-neorokokokowym. Projektantami najstarszej części pałacu byli wiedeńscy architekci Ferdinand Fellner i Hermann Helmer. W latach 1908-1911 pałac został rozbudowany o część wschodnią według projektu Leopolda Simoniego.

Pałac Goetzów-Okocimskich
Der Palast der Familie Goetz-Okocimski
Goetz-Okocimski Palace

Der Palast der Familie Goetz-Okocimski
Der Palast wurde in den Jahren 1898-1900 durch den „Bierkönig" Johann Albin Goetz-Okocimski und seine Frau Herzögin Sofie aus dem Adelsgeschlecht der Sumińskis im neobarocken und Neorokoko-Stil erbaut. Der älteste Teil des Palastes wurde von den Wiener Architekten Ferdinand Fellner und Hermann Helmer entworfen. In den Jahren 1908-1911 wurde der Palast um den östlichen Teil nach dem Projekt von Leopold Simoni erweitert.

Pałac Goetzów-Okocimskich
Der Palast der Familie Goetz-Okocimski
Goetz-Okocimski Palace

Goetz-Okocimskich Palace
The palace was built in the Neo-baroque and Neo-rococo styles, between 1898-1900, by the brewery 'king' John Albin Goetz-Okocimski and his wife Sophie of the Sumiński Counts' family. The Viennese architects Ferdinand Fellner and Hermann Helmer designed the oldest part of the palace. In the years 1908-1911 the palace was expanded by the addition of an east wing which was designed by Leopold Simoni.

BUCZE

Pierwsze wzmianki o Buczu pochodzą z XII w. Osada należała wówczas do parafii w Szczepanowie. W Buczu znajduje się kościół parafialny pw. Matki Boskiej Nieustającej Pomocy zbudowany w latach 1946-1947. Projektantem tej świątyni był Adolf Szyszko-Bohusz (1883-1948), jeden z najwybitniejszych polskich architektów. W miejscowości znajduje się wiele kapliczek i figur przydrożnych.

Die ersten schriftlichen Erwähnungen des Ortes stammen aus dem 12. Jahrhundert. Die Siedlung gehörte zu der Zeit der Pfarrei in Szczepanów an. In Bucze befindet sich eine Pfarrkirche der Mutter Gottes der Immerwährenden Hilfe, die in den Jahren 1946-1947 erbaut wurde. Der Entwurf stammt von Adolf Szyszko-Bohusz (1883-1938), einem der hervorragendsten polnischen Architekten.In der Ortschaft befinden sich viele Kapellen und Straßenfiguren.

Kościół pw. Matki Boskiej Nieustającej Pomocy w Buczu
Kirche der Maria Mutter Gottes von der immerwährenden Hilfe in Bucze
Our Lady of Perpetual Help Church in Bucze

The first mention of Bucze comes from the 12th century. This settlement belonged to the parish in Szczepanów. In Bucze you will find the parish church of Our Lady of Perpetual Help, built in years 1946 to 1947. The designer of this temple was Adolf Szyszko-Bohusz (1883-1948), one of the most outstanding Polish architects. The village has many roadside shrines and statues.

JADOWNIKI

Jej początki sięgają przekonu VIII/IX wieku. Pierwsza pisemna wzmianka o Jadownikach jest zawarta w kronice Paszka z Godyszewa z 1195 roku. Na wzgórzu przed wiekami znajdował się gród obronny z okresu Państwa Wiślan .Na jego kulminacji wznosi się XVI wieczny kościółek św. Anny. Kolejnym wartym odwiedzenia zabytkiem jest kościół parafialny pw. św. Prokopa Opata.

Die Anfänge der Siedlung werden auf den Umbruch des 8. und 9. Jahrhunderts datiert. Die erste schriftliche Überlieferung über Jadowniki stammt aus der Chronik von Paszko aus Godyszew und ist auf das Jahr 1195 zurückzuführen. Auf der Erhebung befand sich vor Jahrhunderten eine Fliehburg aus der Epoche der Wislanen. Heute kann man dort die Annakirche aus dem 16. Jahrhundert besichtigen. Eine weitere Sehenswürdigkeit ist die Pfarrkirche des Hl. Prokop.

Kościółek św. Anny w Jadownikach
St. Anna Kirche in Jadowniki
Small church of St. Anne in Jadowniki

Its origins date back to the turn of the 8th and 9th century. The first written mention referring to Jadowniki may be found in the chronicle of Paszek of Godyszew of 1195. On this hill, centuries ago, there was a fortified settlement from the period of the Kingdom of Vistulans and now there is the 16th century church of St. Ann. Another monument worth visiting is the parish church of St. Procopius of Sázava.

JASIEŃ

Średniowieczna historia Jasienia sięga przełomu XIII i XIV w. Wieś już w XIV wieku miała swój kościół, bowiem pierwsze wzmianki o istnieniu parafii pochodzą z 1325 roku.

Kościół pw. Wniebowzięcia NMP w Jasieniu
Kirche Maria Himmelfahrt in Jasień
Assumption of the Blessed Virgin Mary Church in Jasień

Obecny kościół parafialny pw. Wniebowzięcia NMP został wybudowany w 1436 r. z fundacji Spytka z Melsztyna herbu Leliwa. W Jasieniu znajduje się także dworek z XIX w.

Die neuere Geschichte des Ortes reicht bis zum Umbruch des 13. und 16. Jahrhunderts. Das Dorf hatte schon im 14. Jahrhundert eine Kirche, da die ersten schriftlichen Erwähnungen über die Pfarrei aus dem Jahre 1325 stammen. Die heutige Pfarrkirche Maria Himmelfahrt wurde 1463 durch die Stiftung von Spytko aus Melsztyn aus dem Adelsgeschlecht der Leliwa erbaut.In Jasień befindet sich auch ein kleiner Herrenhof aus dem 19. Jahrhundert.

The mediaeval history of the town dates back to the turn of the 13th and 14th century. The village had its own church already in the 14th century, which is evidenced by the first mention of the existence of the parish from 1325. The present parish church of The Assumption of the Blessed Virgin Mary was built in 1436 and was founded by Spytko of Melsztyn, Leliwa coat of arms. In the town there is a manor house from the 19th century.

MOKRZYSKA

Pierwsze zapisy o wsi pochodzą z 1364 roku. Wówczas to, król Kazimierz Wielki sprzedał je rodzinie Czesława Turzynity. W miejscowości znajdują się dwa pomniki przyrody, jeden w postaci głazu narzutowego ,a drugi to drzewa o nazwie Romeo i Julia. W Mokrzyskach można zobaczyć bardzo dobrze zachowane drewniane chałupy pochodzące z przełomu XIX i XX wieku.

XIX w. zabudowa drewniana w Mokrzyskach
Hölzerne Bebauung aus dem 19. Jahrhundert in Mokrzyska
19th century wooden buildings in Mokrzyska

Die ersten schriftlichen Erwähnungen stammen aus dem Jahre 1364, als König Kasimir das Dorf an die Familie von Czesław Turzynita verkaufte. Im Ort befinden sich zwei Naturdenkmäler: ein Findling und die beiden Bäume Romeo und Julia. In Mokrzyska sind vor allem die sehr gut erhaltenen hölzernen Bauernhäuser, die im Umbruch des 19. und 20. Jahrhunderts erbaut wurden, sehenswert.

The first records of the village date back to 1364, which is when king Casimir the Great sold it to the family of Czesław Turzynita. You will find two natural monuments in the village, one in the form of a boulder and the other a pair of trees called Romeo and Juliet. In Mokrzyska you will see well-preserved wooden cottages from the turn of the 19th and 20th century.

OKOCIM

Pierwsza wzmianka potwierdzająca istnienie Okocimia znajduje się w dokumencie króla Kazimierza Wielkiego z 12 maja 1344 roku wystawionym dla komesa Spycimia, podówczas kasztelana krakowskiego. Do rozwoju Okocimia przyczynił się przybyły w 1845 roku piwowar Jan Goetz. Najstarszym zabytkiem Górnego Okocimia jest kościół parafialny pw. Świętej Trójcy.

Kościół pw. Świętej Trójcy w Okocimiu
Kirche der hl. Dreifaltigkeit in Okocim
Holy Trinity Church in Okocim

Die erste schriftliche Erwähnung Okocims findet sich in einem Dokument König Kasimirs des Großen vom 12. Mai 1344, welches für den Komes Spycimir verfasst wurde, der zu der Zeit das Amt des Krakauer Kastellanen inne hatte.Auf die Entwicklung des Ortes hatte vor allem Brauer Johan Goetz, der 1845 nach Okocim kam, großen Einfluss. Das älteste Gebäude in Okocim-Górny ist die Pfarrkirche der Heiligen Dreifaltigkeit.

The first mention of Okocim may be found in a document from King Casimir the Great dated 12 May 1344 that was issued to Komes Spycimir, who at the time was Castellan of Cracow. The development of Okocim was strongly influenced by the brewer Jan Goetz, who arrived there in 1845. The oldest monument in Górny Okocim is the parish church of the Holy Trinity.

PORĘBA SPYTKOWSKA

W historii pisanej Poręba Spytkowska po raz pierwszy pojawia się w roku 1325. Miejscowość została wspomniana również w dokumencie Kazimierza Wielkiego z 1344 roku. Znajdująca się tu świątynia pw. św. Bartłomieja Apostoła datowana jest na początek XVI wieku. Obok kościoła stoi drewniana pochodząca z XVIII wieku dzwonnica o konstrukcji słupowej z nadwieszoną izbicą.

Die erste schriftliche Erwähnung des Ortes stammt aus dem Jahre 1325. Zudem wird die Siedlung in einem Dokument König Kasimirs des Großen aus dem Jahre 1344 erwähnt. Die Bartholomäuskirche in Poręba Spytkowska wird auf den Anfang des 16. Jahrhunderts datiert. Neben der Kirche befindet sich ein hölzerner, säulenartiger Glockenturm mit aufgesetztem Glockenstuhl aus dem 18. Jahrhundert.

Drewniana dzwonnica z XVIII w.
w Porębie Spytkowskiej
Hölzerner Glockenturm aus dem 18. Jh.
in Poręba Spytkowska
Wooden bell tower of the 18th century
in Poręba Spytkowska

Written documents first mention Poręba Spytkowska in 1325. The village is also mentioned in a document by King Casimir the Great in 1344.
The church of St. Bartholomew the Apostle dates back to the beginning of the 16th century. Next to the church there is a wooden bell tower dating back to the 18th century of post-and-beam structure with an overhang bell chamber.

STERKOWIEC

W latach 1564-1581 osada należała do Jana Rupniewskiego herbu Szreniawa. W Sterkowcu już w 1894 roku działała jednoklasowa Szkoła Ludowa. Na terenie Sterkowca znajduje się cmentarz wojenny nr 279 z czasów I wojny światowej z grobami 108 Austriaków i 40 Rosjan. Na terenie wsi jest wiele cennych i zabytkowych kapliczek, krzyży oraz przydrożnych figur.

In den Jahren 1564-1581 gehörte die Siedlung Jan Rupniewski aus dem Adelsgeschlecht Szreniawa. In Sterkowiec war schon 1894 eine einklassige Volksschule in Betrieb.
In Sterkowiec befindet sich der Kriegsfriedhof Nr. 279, der aus der Zeit des Ersten Weltkriegs stammt. Auf dem Friedhof ruhen 108 Österreicher und 40 Russen. Im ganzen Dorf finden sich viele wertvolle und historische Kapellen, Kruzifixe und Straßenfiguren.

Sterkowiec z lotu ptaka
Sterkowiec aus der Vogelperspektive
Bird's-eye view of Sterkowiec

In the years 1564-1581 the settlement belonged to Jan Rupniewski, coat of arms Szreniawa. Already in 1894 there was a single-class community school. In the town there is a war cemetery, No. 279, from the time of the Great War with the graves of 108 Austrians and 40 Russians.
In the village there are many valuable and historic chapels, crosses and roadside figures.

SZCZEPANÓW

Miejscowość pochodzi zapewne z X wieku. Według tradycji tutaj urodził się 26 lipca 1030 r. Stanisław, biskup krakowski, męczennik, święty, jeden z głównych patronów Polski. W Szczepanowie miejscami godnymi odwiedzenia są kościoły św. Marii Magdaleny-fundacji Jana Długosza, św. Stanisława Biskupa i Męczennika z początku XX wieku, cmentarny św. Stanisława z XVIII wieku i kaplica narodzenia św. Stanisława z XIX wieku, dzwonnica na cmentarzu parafialnym , a także cmentarz wojenny nr 273 z okresu I wojny światowej.

Bazylika Mniejsza w Szczepanowie
Die kleinere Basilika in Szczepanów
Minor Basilica in Szczepanów

Die Anfänge der Ortschaft kann man wahrscheinlich auf das 10. Jahrhundert datieren. Gemäß der Überlieferung wurde hier am 26. Juli 1030 Stanislaus, Krakauer Bischof und Märtyrer, Heiliger und einer der Nationalheiligen Polens geboren. In Szczepanów gibt es folgende Sehenswürdigkeiten: die Kirche der Heiligen Maria Magdalena, die Kirche des hl. Bischofs (beide Anfang des 20. Jahrhunderts) und Märtyrers Stanislaus aus dem 18. Jahrhundert, der Glockenturm auf dem Pfarrfriedhof sowie der Kriegsfriedhof Nr. 273 aus der Zeit des Ersten Weltkrieges.

The town was probably established in the 10th century.
According to legend St. Stanislaus, Bishop of Cracow, martyr, and one of the main patron saints of Poland, was born there on 26 July 1030. Places worth visiting in Szczepanów include the churches of St. Mary Magdalene – funded by Jan Długosz, of St. Stanislaus Bishop and Martyr from the early 20th century, the cemetery church of St. Stanislaus from the 18th century, the Chapel of the birth of St. Stanislaus from the 19th century, the bell tower at the parish cemetery, and the war cemetery no. 273 from the Great War.

Kaplica św. Stanisława w Szczepanowie
Kapelle des hl. Stanislaus in Szczepanów
St. Joseph's Chapel in Szczepanów

WOKOWICE

Po raz pierwszy Wokowice opisane zostały w „Rejestrze poborowym" z 1536 roku. W 1782 roku w wyniku sekularyzacji dóbr kościelnych na mocy dekretu zaborczych władz austriackich , wioska przejęta została na rzecz tzw. „funduszu religijnego". Pierwszym znanym w roku 1890 z nazwiska właścicielem miejscowości jest Stanisław Gniewiński. Interesującym zabytkiem w miejscowości jest XIX wieczny dwór.

Die erste schriftliche Erwähnung von Wokowice stammt aus dem Erhebungsregister aus dem Jahre 1536. Im Jahre 1782, infolge der Säkularisierung der Kirchengüter, die seitens der österreichischen Regierung angeordnet wurde, wurde das Dorf vom sog. Kirchenfonds übernommen. Der erste bekannte Besitzer ist Stanisław Gniewiński (1890). Eine bekannte Sehenswürdigkeit ist der Herrenhof aus dem 19. Jahrhundert.

The first mention of Wokowice is to be found in the "Tax Register " of 1536. In 1782, as a result of the secularization of church property by decree of the Austrian partition authorities, the village was incorporated into the so-called "Religious Fund". The first known owner of the village was Stanisław Gniewinski in 1890. A well-known monument in the village is a 19th-century manor house.

Wokowice
Dorf Wokowice
Village of Wokowice

BRZESKO
skala 1:8 500